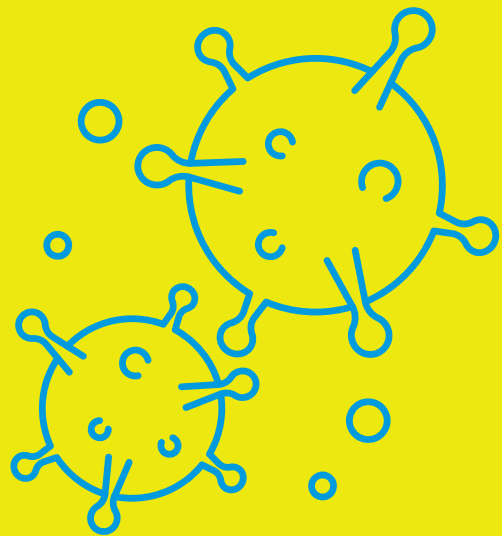

Fondene under corona

Fondenes
Videnscenter

August 2020

Analyse: Fondene under corona

© Fondenes Videnscenter, august 2020

ISBN: 9788797127551
Fondenes Videnscenter
Ny Carlsberg Vej 80
1799 København
CVR. 39192292

Publikationen kan frit citeres med tydelig kildeangivelse

INDHOLD

Indledning	3
Værd at vide, før du læser videre	5
Analyse: Fondene under corona	6
Danskernes vurdering af fondene under coronakrisen	6
Fondenes coronabevillinger	8
Fondenes forventninger til bevillingsniveauer i 2020, 2021 og 2022	10

INDLEDNING

Coronakrisen har for en række fonde og fondslignende foreninger givet anledning til både akut-bevillinger til initiativer, der skulle sættes i gang "her og nu", og til mere langsigtede initiativer, heraf mange med fokus på at holde hånden under de eksisterende projekter og organisationer, der er hårdest ramt af krisen. På flere måder har coronakrisen derved også været med til at synliggøre samspejlet og de tætte samarbejder, der er mellem fondene, civilsamfundet og den offentlige sektor.

Særligt for civilsamfundsorganisationer har coronakrisen skabt usikkerhed. For hvordan påvirker krisen fondenes mulighed for at bevilge almennyttigt fremover? Fondenes mulighed for at dele penge ud, hænger tæt sammen med, om de har et positivt afkast på deres finansielle investeringer og deres (med)ejerskab af virksomheder. Og når krisen rammer, kan det derfor også gå ud over fondenes afkast. Det er på den baggrund, Fondenes Videnscenter har lavet denne analyse.

Analysen er udarbejdet på baggrund af et spørgeskema udsendt til 130 fonde, hvoraf 84 fonde har besvaret undersøgelsen. Her er fondene bl.a. blevet spurgt om deres forventninger til bevillingsniveauerne i 2020, 2021 og 2022, og hvorvidt de allerede har foretaget – og/eller forventer at foretage – bevillinger direkte relateret til coronakrisen. Vi har derudover via KANTAR Gallup spurgt et repræsentativt udsnit af befolkningen (2.066 respondenter) om deres vurdering af fondenes aktiviteter under coronakrisen.

Befolkningen mener, at fondene spiller en vigtig rolle under coronakrisen

Ud af de 2.066 respondenter, der besvarede KANTAR Gallups undersøgelse, svarede 69 %, at fondenes rolle under coronakrisen er *Vigtig* eller *Særdeles vigtig*. Og på spørgsmålet om, hvordan de fandt fondenes rolle vigtig, svarede 60 %, at det er fordi fondene støtter projekter, der ikke støttes af andre. 49 % svarede, at det er fordi fondene støtter særligt udsatte grupper, og 46 % svarede, at det er fordi, fondene støtter langsigtede indsatsler.

Over halvdelen af fondene har bevilget til coronarelaterede indsatsler

49 af de 84 fonde, der svarede på det udsendte spørgeskema, har svaret, at de har bevilget til coronarelaterede indsatsler. Bevillingerne kommer især fra de større fonde med hvert et årligt bevillingsniveau på over 10 mio. kr.

Særlig de meget store fonde, der hver har et årligt bevillingsniveau på over 100 mio. kr., har været aktive i coronakrisen. Af denne gruppe er det 19 ud af 23 fonde (83 %), der har foretaget coronabevillinger.

Flere fonde har desuden planer om yderligere coronarelaterede indsatsler. Det gælder bl.a. 14 ud af de 23 fonde (61 %), der hver har årlige bevillinger på over 100 mio. kr.

Fondenes forventninger til bevillingsniveauer i 2020, 2021 og 2022

Størstedelen af de fonde, der hver har et årligt bevillingsniveau på mellem 10 og 100 mio. kr., forventer at bevilge det samme som budgetteret i både 2020, 2021 og 2022.

Det er især de meget store fonde, der hver har et årligt bevillingsniveau på mere end 100 mio. kr., der forventer at øge deres bevillinger – dog primært i 2020. Ud af de i alt 23 fonde i denne gruppe, er det 10 (43 %), der forventer at øge bevillingsniveauet i 2020. Ser vi på 2021 og 2022, er det henholdsvis 5 fonde (22 %) og 4 fonde (17 %) i denne gruppe, der forventer at uddele mere end det budgetterede.

Forholdsvis få fonde forventer at reducere i deres bevillinger i perioden 2020 til 2022. Men de findes i alle grupper af bevillingsniveauer, også blandt de store fonde.

Det er først og fremmest bevillingsniveauerne fra de store fonde med årlige bevillinger på mere end 100 mio. kr., der forventes at blive påvirket af coronakrisen. Ud af de 23 fonde i denne gruppe, er det 15 (65 %), der forventer udsving i bevillingsniveauet i 2020 i forhold til det budgetterede. For gruppen af fonde med bevillinger mellem 10 og 100 mio. kr. er det 6 ud af 23 (26 %), der forventer udsving af bevillingsniveauet i 2020. Og for fonde med bevillinger mellem 0 og 10 mio. kr. er det 8 ud af 38 (21 %).

God læselyst!

Hanne Elisabeth Rasmussen
Sekretariatschef i Fondenes Videnscenter
August 2020

Analysen er udført af senioranalytiker Christian Edelvold Berg i samarbejde med sekretariatschef Hanne Elisabeth Rasmussen og med kommunikationschef Jacob Møller Overgaard som redaktør.

Værd at vide, før du læser videre

Kildegrundlaget og den anvendte population

Denne analyse baserer sig på to forskellige undersøgelser. Den ene er en spørgeskemaundersøgelse gennemført af KANTAR Gallup; den anden er en spørgeskemaundersøgelse gennemført af Fondenes Videnscenter.

KANTAR Gallups undersøgelse

KANTAR Gallups spørgeundersøgelse er udsendt til 2.066 respondenter blandt et repræsentativt udsnit af den danske befolkning. Undersøgelsen blev gennemført fra 4. maj til 17. maj 2020.

Fondenes Videnscenters undersøgelse

Fondenes Videnscenters spørgeundersøgelse blev udsendt til 130 fonde og fondslignende foreninger. Undersøgelsen blev gennemført fra 16. juni til 1. juli 2020. Af de adspurgte fonde og fondslignende foreninger besvarede 84 undersøgelsen, hvoraf 29 er ikke-erhvervsdrivende fonde, 50 er erhvervsdrivende fonde og 5 er fondslignende foreninger.

Det danske fondslandskab er kendetegnet ved få store og mange mindre og små fonde målt på størrelsen af fondenes årlige bevillinger. Besvarelsene i undersøgelsen er repræsentativ for populationen af de store fonde og i mindre grad for de små. Se hvordan respondenterne fordeler sig på de forskellige bevillingsniveauer i tabellen herunder.

Samlet årligt bevillingsniveau	Antal besvarelser i denne undersøgelse	Totale antal fonde i populationen i 2018*	%-andel besvarelser i denne undersøgelse i forhold til 2018-population
Mere end 100 mio. kr.	23**	28	82%
Fra 10 og op til 100 mio. kr.	24	77	31%
Fra 1 og op til 10 mio. kr.	23	425	5%
Under 1 mio. kr.	14	9.415	0,1%
Total	84	9.945	0,8%

* Det totale antal fonde i populationen er bestemt ud fra Danmarks Statistiks fondsstatistik.

** Ud af de 23 fonde med bevillinger over 100 mio. kr. er der otte, der i 2018 havde bevillinger over 500 mio. kr. Alle disse otte fonde indgår i undersøgelsen.

Fonde og fondslignende foreninger

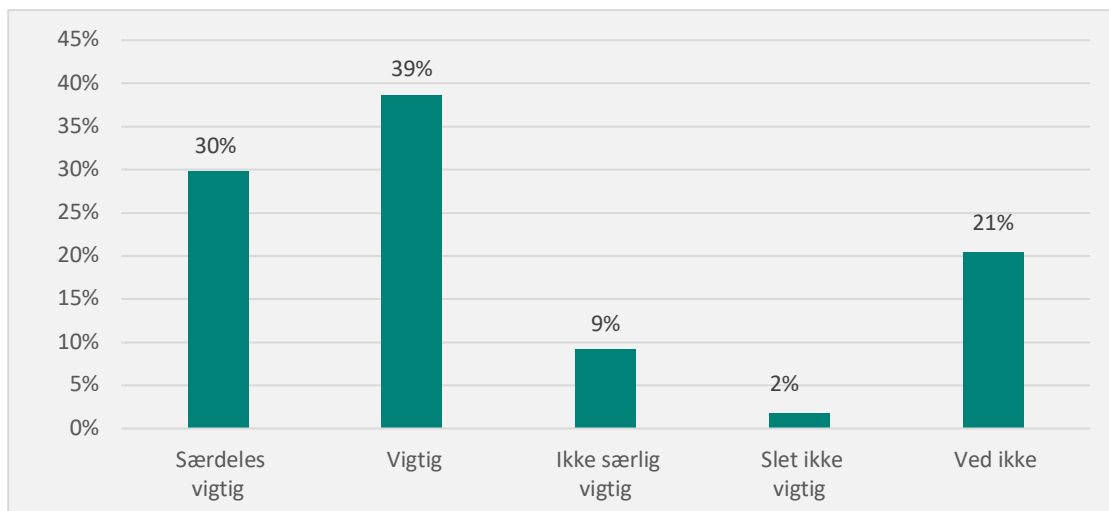
I det følgende bruger vi betegnelsen "fonde" for både fonde og fondslignende foreninger, da det gør teksten nemmere at læse.

ANALYSE: FONDENE UNDER CORONA

Danskernes vurdering af fondene under coronakrisen

KANTAR Gallup har på vegne af Fondenes Videnscenter spurgt et repræsentativt udsnit af befolkningen (2.066 respondenter) om deres vurdering af fondenes samfundsbidrag under coronakrisen.

Figur 1: Befolkningens vurdering af vigtigheden af fondenes støtte under coronakrisen

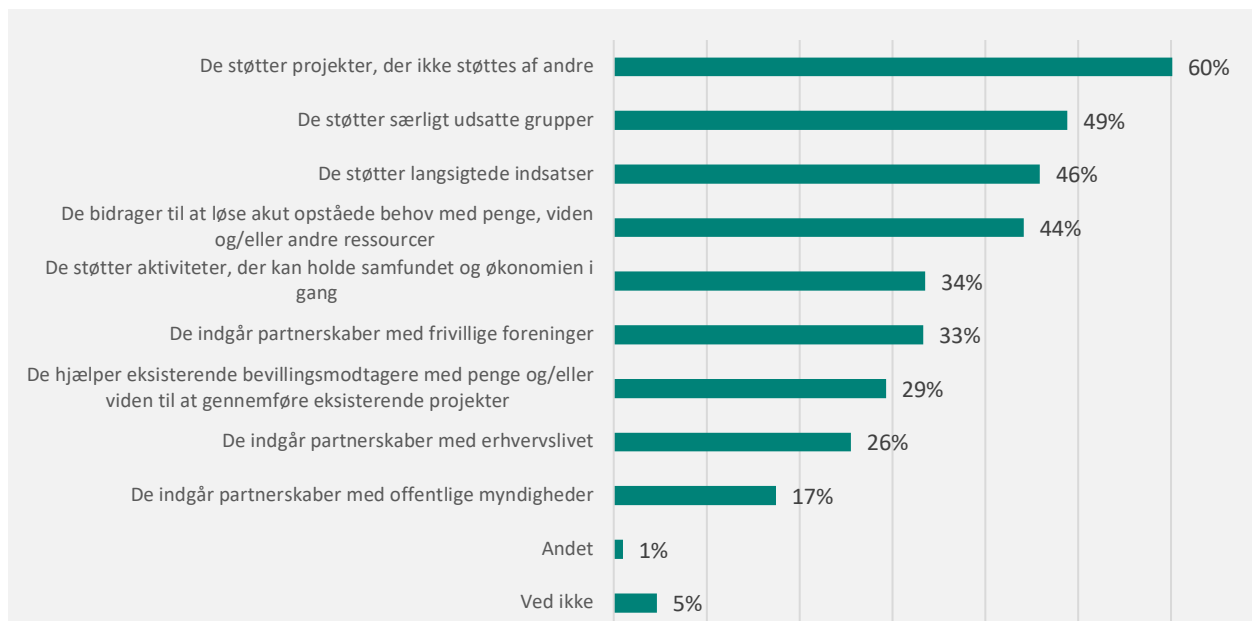

Kilde: KANTAR Gallup 2020, n= 2.066

69 % af fondenes rolle under coronakrisen som *Vigtig* eller *Særdeles vigtig*

69 % af befolkningen svarede, at de finder fondenes rolle under coronakrisen *Vigtig* (39 %) eller *Særdeles vigtig* (30 %). 11 % synes, at fondenes rolle er *Ikke særlig vigtig* (9 %) eller *Slet ikke vigtig* (2 %). 21 % af befolkningen svarede *Ved ikke* på spørgsmålet.

Figur 2: Befolkningens opfattelse af fondenes rolle under coronakrisen – blandt de, som har svaret, at fondene har en *Vigtig* eller *Særdeles vigtig* rolle

Kilde: KANTAR Gallup 2020, n=1.415

Note: I undersøgelsen er stillet følgende spørgsmål: *Hvordan/på hvilken måde spiller de danske fonde og fondslignende foreninger en vigtig rolle?*

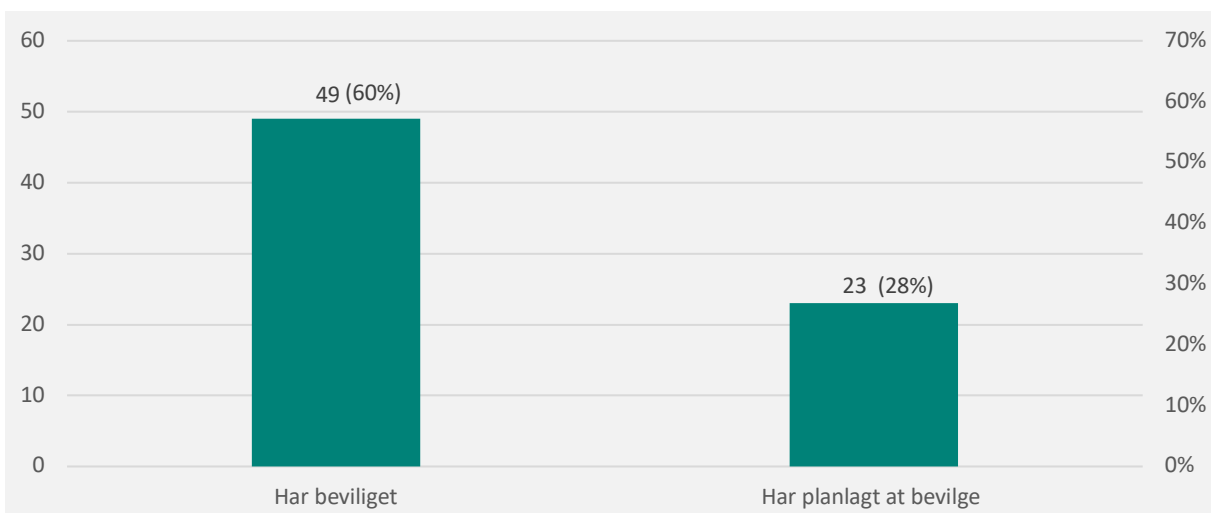
60 % mener, at fondene spiller en vigtig rolle ved at støtte projekter, der ikke støttes af andre

De, der svarede, at fondene spiller en *Vigtig* eller *Særdeles vigtig* rolle under coronakrisen, fik efterfølgende et spørgsmål til deres opfattelse af fondenes samfundsrolle. Af dem svarede 60 %, at fondene spiller en vigtig rolle ved at støtte projekter, der ikke støttes af andre. 49 % svarede, at fondene spiller en vigtig rolle ved at støtte særligt udsatte grupper, mens 46 % svarede, at de spiller en vigtig rolle, fordi de støtter langsigtede indsatser.

Fondenes coronabevillinger

Fondenes Videnscenters spørgeundersøgelse er sendt ud til 130 fonde, hvoraf 84 har besvaret. Vi har spurgt til, hvor mange af fondene der allerede har foretaget almennyttige bevillinger eller andre almennyttige indsatser som konsekvens af coronakrisen – og hvor mange der har planlagt almennyttige bevillinger eller indsatser som konsekvens af coronakrisen, som endnu ikke er bevilget.

Figur 3: Antal fonde, der allerede har foretaget eller planlægger at foretage almennyttige bevillinger eller andre almennyttige indsatser som konsekvens af coronakrisen (antal og procent)

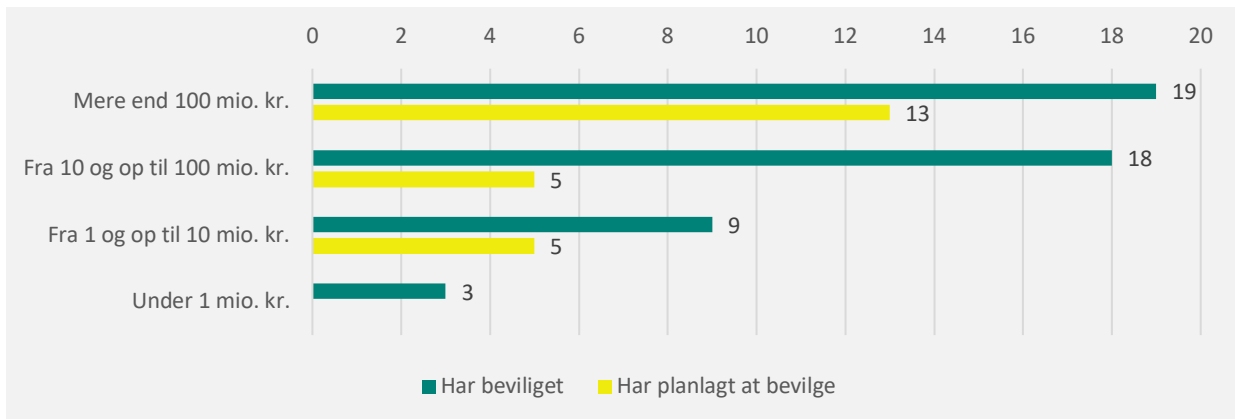

Kilde: Fondenes Videnscenter 2020, n= 84

60 % af fondene har bevilget til coronarelaterede indsatser

60 % (49 fonde) har svaret, at de allerede har bevilget til coronarelaterede indsatser, mens 28 % (23 fonde) har svaret, at de har planlagt men endnu ikke foretaget almennyttige bevillinger til coronarelaterede indsatser.

Figur 4: Antal fonde, der har foretaget eller har planlagt at foretage almennyttige bevillinger eller andre almennyttige indsatser som konsekvens af coronakrisen – grupperet efter årligt bevillingsniveau i 2019

Kilde: Fondenes Videnscenter 2020, n= 84

80 % af fonde med bevillinger over 10 mio. kr. har allerede foretaget coronabevillinger

37 af de 46 fonde (80 %), der i 2019 hver havde et samlet årligt bevillingsniveau på 10 mio. kr. og derover, har allerede foretaget bevillinger til coronarelaterede indsatser.

18 af de 23 fonde (78 %), der i 2019 hver havde et samlet bevillingsniveau på mellem 10 og 100 mio. kr., har allerede foretaget bevillinger til coronarelaterede indsatser.

19 af de 23 fonde (83 %), der i 2019 hver havde et samlet bevillingsniveau på mere end 100 mio. kr., har allerede foretaget bevillinger til coronarelaterede indsatser.

Af alle fondene i undersøgelsen er det 58 % (49 ud af 84), der har bevilget penge til coronarelaterede indsatser.

Flere fonde har planer om yderligere coronabevillinger – særligt fra gruppen af fonde med årlige bevillinger på over 100 mio. kr.

18 af de 46 fonde (39 %), der i 2019 hver havde et samlet årligt bevillingsniveau på 10 mio. kr. og derover, har planer om yderligere coronabevillinger.

14 af de 23 fonde (61 %), der i 2019 hver havde et samlet årligt bevillingsniveau på mere end 100 mio. kr., har planer om nye coronabevillinger.

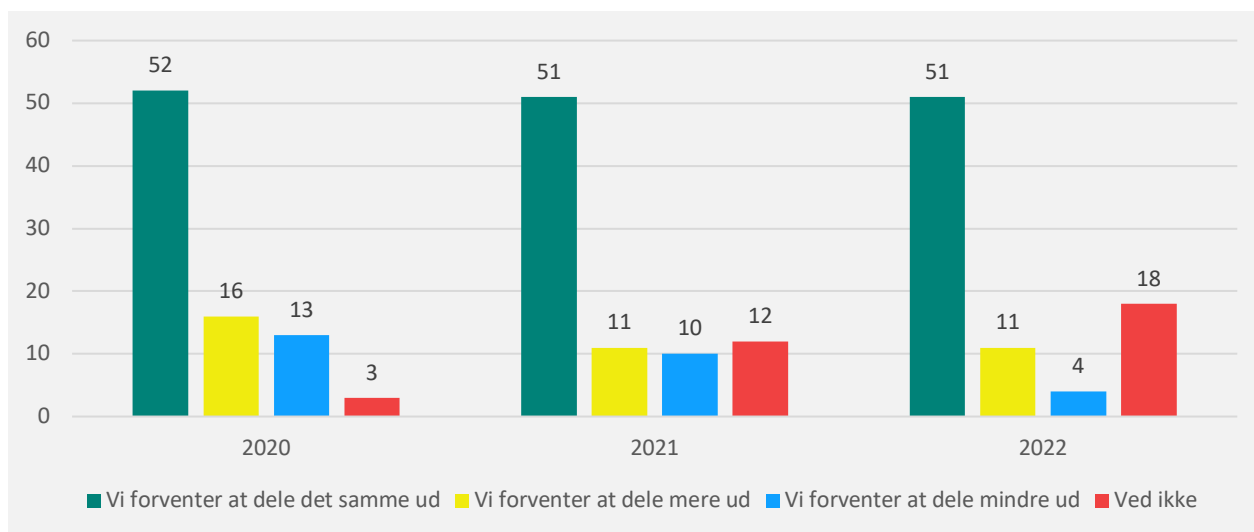
5 af de 23 fonde (22%), der i 2019 hver havde et samlet årligt bevillingsniveau på mellem 10 og 100 mio. kr., har planer om nye coronabevillinger.

Af alle fondene i undersøgelsen er det 27 % (23 ud af 84), der har planer om at foretage yderligere bevillinger til coronarelaterede indsatser.

Fondenes forventninger til bevillingsniveauer i 2020, 2021 og 2022

De penge, som fonde uddeler til almennyttige formål, kommer fra overskud fra fondenes investeringer og ejerskab af virksomheder. Negative økonomiske effekter af coronakrisen kan dermed også påvirke fondenes evne til at foretage uddelinger. Vi har spurgt til fondenes forventninger til bevillingsniveauerne for 2020, 2021 og 2022 – set i forhold til de budgetterede bevillingsniveauer for 2020.

Figur 5: Fondenes forventningerne til bevillingsniveauer for 2020-2022 set i forhold til det budgetterede i 2020 (antal fonde)

Kilde: Fondenes Videnscenter 2020, n= 84

Størstedelen af fondene forventer at bevilge enten det samme eller mere i perioden 2020-2022

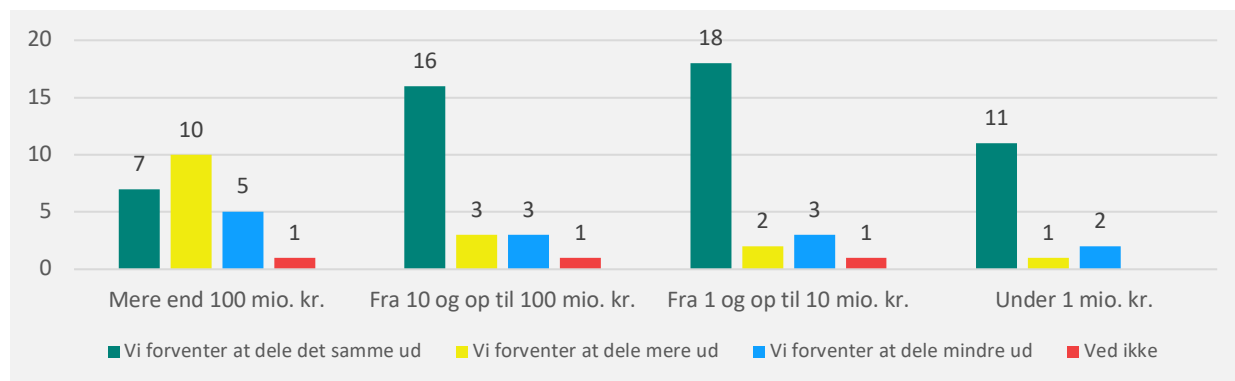
68 af de 84 deltagende fonde (81 %) forventer at dele det samme eller mere ud i 2020 vurderet i forhold til det budgetterede for 2020. For 2021 og 2022 er det 74 % af de deltagende fonde, der forventer at dele det samme eller mere ud.

16 fonde (13 %) forventer at dele mere ud i 2020 end budgetteret, og 11 fonde (13 %) forventer at dele mere ud i både 2021 og 2022.

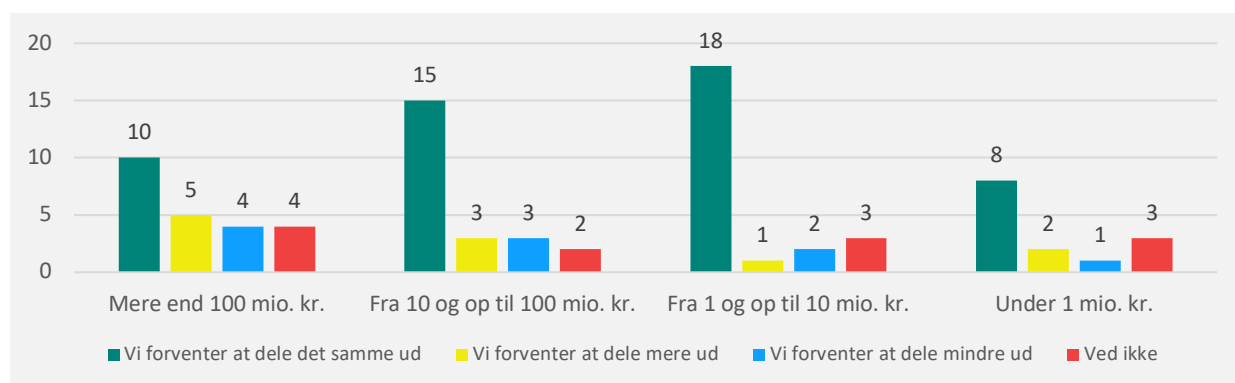
13 fonde (16 %) forventer at dele mindre ud i 2020 end budgetteret, og 10 fonde (12 %) forventer at dele mindre ud i 2021, mens 4 fonde (5 %) forventer at dele mindre ud i 2022.

For at give et billede af, hvilke typer af fonde der forventer henholdsvis at fastholde, øge eller reducere deres bevillingsniveauer, har vi i nedenstående figur 6-8 inddelt opdelt i forhold til fondenes størrelse (målt ud fra deres samlede årlige bevillingsniveauer).

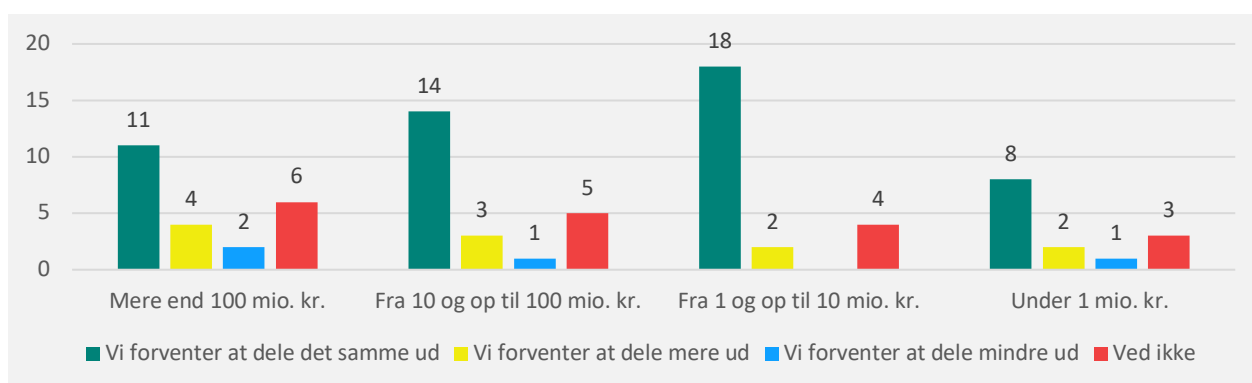
Figur 6: Fondenes forventninger til bevillingsniveauer for 2020 set i forhold til det budgetterede for 2020 – grupperet efter årligt bevillingsniveau i 2019 (antal fonde)

Figur 7: Fondenes forventninger til bevillingsniveauer for 2021 set i forhold til det budgetterede for 2020 – grupperet efter årligt bevillingsniveau i 2019 (antal fonde)

Figur 8: Fondenes forventninger til bevillingsniveauer for 2022 set i forhold til det budgetterede for 2020 – grupperet efter årligt bevillingsniveau i 2019 (antal fonde)

Kilde til figur 6-8: Fondenes Videnscenter 2020, n= 84

Især de store fonde forventer at øge bevillingerne – og primært i 2020

Det er især de store fonde med årlige bevillingsniveauer på mere end 100 mio. kr., der forventer at øge bevillingerne. Ud af de i alt 23 fonde i denne gruppe, er det således 10 (43 %), der forventer at øge deres bevillingsniveau i 2020. Ser vi på 2021 og 2022, er det henholdsvis 5 fonde (22 %) og 4 fonde (17 %) i denne gruppe, der forventer at uddele mere end det budgetterede.

Størstedelen af fondene, der bevilger mellem 10 og 100 mio. kr., forventer at bevilge det samme som budgetteret

For gruppen af fonde med årlige bevillingsniveauer på mellem 10 og 100 mio. kr. er det 16 ud af 23 (70 %), der forventer at fastholde deres budgettede bevillingsniveauer i 2020. Ser vi på 2021 og 2022, er det henholdsvis 15 fonde (65 %) og 14 fonde (61 %) i denne gruppe, der forventer at fastholde bevillingsniveauerne i forhold til det budgetterede.

Et mindre antal fonde fra alle grupperinger forventer af reducere i deres bevillinger i forhold til det budgetterede

4 ud af 23 fonde (14 %) med årlige bevillingsniveauer på mere end 100 mio. kr. forventer at reducere i deres bevillinger i 2020. Ser vi på 2021 og 2022, er det henholdsvis 4 fonde (17 %) og 3 fonde (13 %) i denne gruppe, der forventer at uddele mindre end det budgetterede.

3 ud af 23 fonde (13 %), der årligt bevilger mellem 10 og 100 mio. kr., forventer at reducere i deres bevillinger i 2020. Ser vi på 2021 og 2022, er det henholdsvis 3 fonde (13 %) og 2 fonde (9 %) i denne gruppe, der forventer at uddele mindre end det budgetterede.

De store fonde har de største udsving i forventningerne til deres bevillinger

Det er først og fremmest bevillingsniveauerne fra de store fonde med årlige bevillingsniveauer på mere end 100 mio. kr., der forventes at blive påvirket af coronakrisen. Ud af de 23 fonde i denne gruppering, er det således 15 fonde (65 %), der forventer justering af bevillingsniveauet i 2020 set i forhold til det budgetterede. Ser vi på 2021 og 2022, er det henholdsvis 9 fonde (39 %) og 6 fonde (26 %) i denne gruppe, der forventer justering af bevillingsniveauet.

Fondenens Videnscenter

Ny Carlsberg Vej 80
1799 København
c/o Spaces Denmark
CVR. 39192292

info@fondenensvidenscenter.dk
www.fondenensvidenscenter.dk